

Ruth

Ang Pag-unong ni Ruth kay Noemi

¹⁻² Sang panahon nga indi pa mga hari ang nagadumala* *sa Israel*, nag-abot ang gutom sa sini nga lugar. Gani si Elimelec nga taga-Betlehem nga sakop sang Juda nagkadto sa Moab upod sang iya asawa kag duha ka anak nga lalaki, para didto lang anay mag-estar. Ang ngalan sang iya asawa amo si Noemi kag ang ila duha ka anak amo si Mahlon kag si Kilion. Mga kaliwat sila ni Efrata nga taga-Betlehem.

Karon, sang didto na sila nagaestar sa Moab,

³ napatay si Elimelec, gani si Noemi na lang ang nabilin kag ang iya duha ka anak.

⁴ Sang ulihi nagpangasawa ang iya mga anak sang mga Moabnon. Ang ngalan sang isa amo si Orpah kag ang isa amo si Ruth. Pagkaligad sang mga napulo ka tuig,

⁵ napatay man si Mahlon kag si Kilion, gani si Noemi na lang ang nabilin.

⁶ Sang mabalitaan ni Noemi nga gindumdom sang GINOO ang iya katawhan paagi sa paghatag sa ila sang maayo nga patubas, nagpreparar siya kag ang iya mga umagad sa pagbalik sa Juda.

⁷ Kag sang nagapanglakaton na sila pabalik sa Juda,

* **1:1-2** Sang panahon...nagadumala: sa literal, Sang panahon nga ang mga “shoftim” (mga pangulohukom) amo pa ang nagapangulo.

⁸ nagsiling si Noemi sa iya duha ka umagad, “Balik na lang kamo sa inyo iloy. Kabay pa nga ipakita sang GINOO ang iya kaayo sa inyo, subong nga ginpakita ninyo ang inyo kaayo sa *inyo* nagtaliwan *nga mga bana* kag amo man sa akon.

⁹ Kag kabay pa nga itugot sang GINOO nga makapamana kamo liwat para mapahamtang kamo sa inyo bag-o nga puluy-an.”

Dayon ginhalukan sila ni Noemi. Naghibi sila sing tudo

¹⁰ kag nagsiling kay Noemi, “Maupod kami sa imo sa pagbalik mo sa imo mga kasimanwa.”

¹¹⁻¹² Pero nagsiling si Noemi, “Pauli kamo sa inyo, mga anak. Ngaa maupod pa kamo sa akon? Nagahunahuna bala kamo nga makapamana pa ako kag makapamata sang mga lalaki nga pamanahon ninyo? Indi ina mahimo kay tigulang na ako. Pero butang ta abi nga makapamana ako karon nga gab-i kag sa ulihi makapamata pa,

¹³ ano, hulaton bala ninyo sila nga magdalagko? Indi lang bala anay kamo magpamana tungod lang sa ila? Indi puwede, mga anak. Sa pagkamatuod, mas mapait ang akon kabuhi sang sa inyo, kay ginapaantos ako sang GINOO.”

¹⁴ Naghibi naman sila sing tudo. Dayon naghalok si Orpah sa iya ugangan kag nagpuli,[†] pero si Ruth iya nagpabilin kay Noemi.

¹⁵ Nagsiling si Noemi, “Ti ato na ang imo bilas, nagbalik na siya sa iya mga kasimanwa kag sa iya dios,[‡] gani mag-upod ka sa iya.”

[†] **1:14** kag nagpuli: Ara ini sa Septuagint pero wala sa Hebreo.

[‡] **1:15** dios: ukon, mga dios

¹⁶ Pero nagsabat si Ruth, “Indi ako pagpilita sa pagbiya sa imo, kay bisan diin ka magkadto didto man ako makadto, kag bisan diin ka mag-estar didto man ako maestar. Ang imo mga kasimanwa mangin akon man nga kasimanwa, kag ang imo Dios mangin akon man nga Dios.

¹⁷ Kon diin ka mapatay, didto man ako mapatay kag didto man ilubong. Kabay pa nga silutan ako sang GINOO sing puwerte gid kon magbulag ako sa imo, luwas lang kon mapatay na ako.”

¹⁸ Sang makita ni Noemi nga desidido gid si Ruth sa pag-upod sa iya, naghipos na lang siya.

¹⁹ Gani nagpadayon sila nga duha sa paglakat hasta nga nakaabot sila sa Betlehem. Pag-abot nila didto, naggirinual ang mga tawo. Nagsiling ang mga babayi, “Si Noemi gid bala ini?”

²⁰ Nagsiling si Noemi sa ila, “Indi ninyo ako pagtawga nga Noemi, § kundi tawga ninyo ako nga Mara,* kay ginpapait gid sang Makagagahom nga Dios ang akon kabuhi.

²¹ Paghalin ko diri ara sa akon ang tanan, pero ginpabalik ako sang GINOO nga wala-wala gid. Gani indi na ninyo ako pagtawga nga Noemi, kay ginpaantos ako sang GINOO nga Makagagahom.”

²² Nagasugod pa lang ang tig-alani sang barley sang pag-abot ni Noemi sa Betlehem upod sang iya umagad nga si Ruth nga Moabnon.

2

Nakilala ni Ruth si Boaz

§ 1:20 Noemi: buot silingon sa Hebreo, *manami* * 1:20 Mara: buot silingon sa Hebreo, *mapait*

1-3 Isa ka adlaw, nagsiling si Ruth kay Noemi, “Tuguti ako sa pagkadto sa uma sa pagpangsipot* sang mga uhay sang tawo nga magtugot sa akon sa paghimo sini.” Nagsiling si Noemi sa iya, “Sige anak, lakat ka.” Gani naglakat si Ruth kag nagpangsipot sang mga uhay nga ginbilin sang mga manug-ani. Kag natabuan nga didto siya nagpangsipot sa uma ni Boaz nga paryente ni Elimelec. Si Boaz manggaranon kag kilala nga tawo.

4 Karon, nag-abot si Boaz halin sa Betlehem kag gintamyaw niya ang mga manug-ani, “Kabay pa nga buligan kamo sang GINOO!” Nagsabat ang mga manug-ani, “Kabay pa nga pakamaayuhon ka sang GINOO!”

5 Nagpamangkot dayon si Boaz sa suluguon nga gintugyanan niya sa pagdumala sa mga manug-ani, “Sin-o inang bataon nga babayi?”

6 Nagsabat ang suluguon, “Siya ang Moabnon nga nag-upod kay Noemi sang pagbalik niya halin sa Moab.

7 Nagpangabay siya sa akon nga tugutan ko siya sa pagpangsipot sang mga uhay nga ginbilin sang mga manug-ani. Sige-sige gid ang iya obra halin kaina sang aga hasta subong. Nagpahuway lang siya sang makadali sa payag.”†

8 Nagsiling si Boaz kay Ruth, “Day, indi ka na magkadto sa iban nga uma sa pagpangsipot sang

* **2:1-3** *pagpangsipot*: sa iban nga Bisaya, *pagpanaghaw*. Kin-abatasan sang mga Israelinhon ang pagbilin sang mga uhay para siputon sang mga imol, balo, ukon pangayaw. (Tan-awa ang Lev. 19:9, 10; 23:22; Deu. 24:19-22.) † **2:7** *halin kaina...payag*: ukon, *halin kaina sang aga hasta subong, kag wala gid siya pahuway bisan dali lang*

mga uhay. Diri ka na lang magpangsiptop upod sa akon mga suluguon nga babayi.

⁹ Bantayi kon diin nagapangani ang akon mga tinawo kag magsunod ka sa mga suluguon nga babayi. Ginsilingan ko na ang akon mga tinawo nga indi ka nila pag-anhon. Kag kon uhawon ka, mag-inom ka lang sa mga banga nga ginsag-uban sang akon mga tinawo.”

¹⁰ Nagluhod si Ruth kay Boaz *bilang pagtahod* kag nagsiling, “Ngaa maayo ka gid sa akon nga isa man lang ako ka pangayaw?”

¹¹ Nagsabat si Boaz, “May nakasugid sa akon sang tanan nga ginhimo mo sa imo ugangan nga babayi halin pa sang pagkapatay sang imo bana, kon paano nga gimbayaan mo ang imo amay kag iloy kag ang lugar nga sa diin ka natawo para mag-estar upod sa mga tawo nga indi mo kilala.

¹² *Gani* kabay pa nga balusan ka sang GINOO sa imo ginhimo. Kabay pa nga dako nga balos ang imo mabaton halin sa GINOO, ang Dios sang Israel, nga imo ginadangpan.”

¹³ Nagsiling si Ruth, “Maayo ka gid sa akon, sir, kay ginlipay mo ako kag ginhambalan sing maayo bisan indi ako isa sang imo mga ulipon.”

¹⁴ Sang tion na sa pagkaon, nagsiling si Boaz kay Ruth, “Dali, magkuha ka sang pagkaon kag isawsaw sa langkaw.” Gani nagpungko si Ruth upod sa mga manug-ani, kag ginduhulan siya ni Boaz sang sinanlag nga uyas. Nagkaon siya hasta nga nabusog siya, kag may nabilin pa siya.

¹⁵ Sang magtindog na si Ruth para magpangsiptop *liwat* sang mga uhay, nagsugo si Boaz sa iya mga tinawo, “Bisan magpangsiptop

pa si Ruth sa may mga binugkos nga mga uhay indi ninyo siya pagpakahuy-i.‡

¹⁶ Kuhaan pa gani ninyo siya sang mga uhay sa mga binugkos kag ibilin sa iya, kag indi ninyo siya pagsawaya.”

¹⁷ Gani nagpangsipot si Ruth sang mga uhay hasta magsirom. Kag sang malinas na niya ang iya nasipot nga barley, mga tunga ini sa sako.

¹⁸ Gindala niya ini puli sa banwa kag ginpakita sa iya ugangan *Snga si Noemi*. Ginkuha dayon niya ang iya nabilin nga pagkaon kag ginhatag kay Noemi.

¹⁹ Nagpamangkot si Noemi sa iya, “Diin ka nagpangsipot sang mga uhay kaina? Kay sin-o uma? Bulahan ang tawo nga nagtratar sa imo sing maayo.”

Ginsugiran ni Ruth si Noemi nga didto siya nagpangsipot sa uma sang isa ka tawo nga ang iya ngalan si Boaz.

²⁰ Nagsiling si Noemi kay Ruth, “Kabay pa nga pakamaayuhon si Boaz sang GINOO. Ginapakita niya ang iya kaayo sa mga tawo nga buhi pa kag sa mga patay na.” Kag nagsiling pa gid siya, “Inang si Boaz malapit ta nga paryente; isa siya sa may responsibilidad nga mag-atipan sa aton.”

²¹ Nagsiling si Ruth kay Noemi, “Nagsiling pa gani si Boaz sa akon nga sa iya lang mga tinawo

‡ **2:15** Pagkatapos nga mapanguha ang mga binugkos nga mga uhay, puwede na dayon siputon ang nagkalabilin nga mga uhay. Pero si Ruth gintugutan ni Boaz nga magpangsipot bisan wala pa mapanguha ang mga binugkos nga mga uhay. § **2:18** kag ginpakita sa iya ugangan: ukon, kag nakita ini sang iya ugangan

ako maupod sa pagpangsipot hasta matapos ang tanan niya nga alanihon.”

²² Nagsiling si Noemi kay Ruth, “Anak, maayo gid man kon mag-upod ka sa iya mga suluguon nga babayi, kay basi kon ano pa ang matabo sa imo sa iban nga uma.”

²³ Gani nag-upod si Ruth sa mga suluguon nga babayi ni Boaz. Nagpangsipot siya sang mga uhay hasta nga natapos ang tig-alani sang barley kag sang trigo. Kag padayon siya nga nag-estar upod sa iya ugangan.

3

Ang Pangabay ni Ruth kay Boaz

¹ Isa ka adlaw, nagsiling si Noemi kay Ruth, “Anak, gusto ko nga makapamana ka na para sa imo kaayuhan.

² Nadumduman mo bala si Boaz nga aton paryente, nga ang iya mga suluguon nga babayi nakaupod mo sa pag-obra? Abi mo, karon sa gab-i magapahangin siya sang barley.

³ Gani magpaligo ka, magpahamot, kag isuksok ang *matahom* mo nga bayo. Magkadto ka dayon sa linasan, pero indi ka magpakita sa iya hasta makatapos siya kaon kag inom.

⁴ Kon matulog na gani siya, bantayan mo kon diin siya mahigda. Kag kon matulugan na siya, kadtui siya kag alsaha ang habol sa iya tiilan kag didto ka magtulog.* Dayon hambalan ka niya kon ano ang imo himuon.”

* **3:4** *alsaha...magtulog*: Siguro bilang pagpakita nga nagapangayo siya sang proteksyon kay Boaz.

⁵ Nagsabat si Ruth, “Himuon ko ang tanan mo nga ginsiling.”

⁶ Gani nagdulhog siya sa linasan para himuon ang tanan nga ginsiling sang iya ugangan sa iya.

⁷ Sang nakatapos na si Boaz kaon kag inom, maayo gid ang iya pamatyag. Naghigda siya sa kilid sang tinumpok *nga mga uyas* para magtulog. Hinay-hinay nga nagpalapit si Ruth sa iya kag gin-alsa ang habol sa iya tiilan kag naghigda didto.

⁸ Sang mga tungang gab-i na, nakabugtaw si Boaz, kag sang paghiwod[†] niya natingala siya nga may babayi nga nagahigda sa iya tiilan.

⁹ Nagpamangkot si Boaz, “Sin-o ka?” Nagsabat siya, “Ako si Ruth. Malapit mo ako nga paryente nga dapat mo atipanon. Karon, tabuni ako sang imo bayo *sa pagpakita nga pangasaw-on kag atipanon mo ako.*”

¹⁰ Nagsiling si Boaz, “Day, kabay pa nga pakamaayuhon ka sang GINOO. Ang pag-unong nga ginpakita mo subong *sa imo pamilya* mas sobra pa sa ginpakita mo sadto.[‡] Kay wala ka naglagas sa bataon nga lalaki, manggaranon man siya ukon imol.

¹¹ Gani indi ka magkabalaka day, kay himuon ko ang tanan nga ginpangabay mo. Kay nahibaluan sang tanan ko nga mga kasimanwa nga maayo ka nga babayi.

¹² Matuod nga malapit mo ako nga paryente nga

[†] **3:8** *paghiwod*: ukon, *pagliso* [‡] **3:10** Ang pag-unong nga ginpakita niya sadto sa iya pamilya amo ang pag-upod niya sa iya ugangan pabalik sa Juda. Kag ang pag-unong nga ginapakita niya subong amo ang pagpasulabi niya nga makapamana sang paryente sang iya napatay nga bana.

may responsibilidad sa pag-atipan sa imo, pero may ara pa nga tawo nga mas malapit mo pa gid nga paryente sang sa akon.

¹³ Pabilin ka diri sa bilog nga gab-i, kag buwas sa aga tan-awon ta kon batunon niya ang iya responsibilidad sa imo. Kon magsugot siya, ti maayo; pero kon indi gani, ginasumpa ko sa buhi nga GINOO nga batunon ko ang responsibilidad ko sa imo. Sige, diri ka lang tulog hasta mag-aga.”

¹⁴ Gani nagtulog si Ruth sa tiilan dampi ni Boaz hasta mag-aga, pero madulumdulom pa nagbangon si Ruth para indi siya makilala, kay indi gusto ni Boaz nga may makahibalo nga nagkadto si Ruth sa iya didto sa linasan.

¹⁵ Nagsiling si Boaz *kay Ruth*, “Dal-a diri sa akon ang imo pangtabon nga panapton kag humlada.” Ginhumlad ini ni Ruth, kag gimbubuan dayon ni Boaz sang mga anom ka kilo§ nga barley kag ginpapas-an kay Ruth. Kag nagbalik si Ruth* sa banwa.

¹⁶ Pag-abot ni Ruth sa iya ugangan, ginpamangkot siya, “Kamusta, anak?” Ginsugiran siya dayon ni Ruth sang tanan nga ginhimo ni Boaz.

¹⁷ Kag nagsiling pa gid si Ruth, “Indi gusto ni Boaz nga magpuli ako sa imo nga wala sing dala, gani ginhatagan niya ako sining mga anom ka kilo nga barley.”

¹⁸ Nagsiling si Noemi, “Hulat ka lang, anak, hasta mahibalan mo kon ano gid ang matabo, kay indi gid mag-untat si Boaz hasta nga mapati-

§ 3:15 *mga anom ka kilo*: Indi klaro sa Hebreo kon pila gid.

* 3:15 *si Ruth*: ukon, *si Boaz*

gayon niya subong nga adlaw ang ginpangabay mo sa iya.”

4

Ginpangasawa ni Boaz si Ruth

¹ Karon, nagkadto si Boaz sa puwertahan sang banwa* kag nagpungko didto. Sang nag-agi ang mas malapit nga paryente *ni Elimelec* nga ginsiling ni Boaz, nagsiling si Boaz sa iya, “Hapit anay amigo kag magpungko.” Gani nagpalapit ang tawo kag nagpungko.

² Dayon ginpatipon ni Boaz ang napulo ka manugdumala sang banwa kag ginpapungko man didto. Kag sang nagpungko na sila,

³ nagsiling si Boaz sa iya paryente, “Nagbalik na si Noemi halin sa Moab, kag gusto niya nga ibali-gya ang duta sang aton paryente nga si Elimelec.

⁴ Nahunahunaan ko nga ipahibalo ini sa imo. Gani, kon gusto mo, bakla ini sa presensya sang mga manugdumala sang akon mga kasimanwa kag sang iban pa nga nagapungko diri. Pero kon indi mo gusto, siling lang, para mahibaluan ko. Sa matuod lang, ikaw ang una nga may responsibilidad sa pagbakal sini, kag sunod lang ako.” Nagsiling ang tawo, “Sige, baklon ko ina.”

⁵ Pero nagsiling si Boaz, “Sa adlaw nga baklon mo ang duta kay Noemi, kinahanglan nga pangasaw-on mo man ang Moabnon nga balo nga

* **4:1** *puwertahan sang banwa:* Diri masami ginahiwat ang pagtilipon sang mga tawo kon may mga butang sila nga kinahanglan husayon.

si Ruth,[†] para *kon may anak na kamo*, magapabilin ang duta sa pamilya sang aton paryente nga napatay.”[‡]

⁶ Nagsabat ang tawo, “Kon amo sina indi ko na lang pagbaklon ang duta kay basi magkaproblema pa ako sa akon kaugalingon nga duta. Ikaw na lang ang magbakal kay indi ko mahimo ina.”

⁷ Sadto nga panahon sa Israel, para masiguro ang pagbakal sang duta ukon ang pagsaylo sang kinamatarong sa pagbakal sang duta, ubahon sang isa ka tawo ang iya sandalyas kag ihatag sa isa. Amo ini ang ginahimo sa Israel sa pagpamatuod nga sigurado na ang transaksyon.

⁸ Gani sang pagsiling sang tawo kay Boaz, “Ikaw na lang ang magbakal sang duta,” gin-uba niya dayon ang iya sandalyas kag ginhatag kay Boaz.[§]

⁹ Nagsiling dayon si Boaz sa mga manugdumala sang banwa kag sa tanan nga tawo didto, “Mga saksi kamo subong nga adlaw nga baklon ko na kay Noemi ang tanan nga kadutaan ni Elimelec, *nga ginpanubli* ni Kilion kag ni Mahlon.

¹⁰ Kag dugang pa gid, pangasaw-on ko si Ruth nga Moabnon, nga balo ni Mahlon, para maga-

[†] **4:5** *Sa adlaw...si Ruth:* Amo ini sa iban nga dumaan nga mga teksto. Sa Hebreo, *Sa adlaw nga baklon mo ang duta kay Noemi kag kay Ruth nga Moabnon, kinahanglan nga pangasaw-on* (sa literal, *baklon*) *mo man ang balo.* [‡] **4:5** Kon makapabata ang tawo

kay Ruth, ang ila bata kabigon nga anak ni Mahlon, ang una nga bana ni Ruth nga napatay. Si Ruth kag ang iya bata amo ang magapanag-iya sang duta kag indi ang tawo nga nagpangasawa kay Ruth. Sa sini nga paagi magapabilin ang duta sa pamilya ni Mahlon. [§] **4:8** *kag ginhatag kay Boaz:* Makita ini sa Septuagint, pero wala sa Hebreo.

pabilin ang duta ni Mahlon sa iya pamilya.* Kag para indi madula ang iya kaliwat sa iya mga kasi-manwa.” *Dayon nagsiling si Boaz sa mga tawo*, “Saksi kamo subong nga adlaw!”

¹¹ Nagsabat ang mga manugdumala sang banwa kag ang tanan nga tawo didto sa puwertahan, “Huo, mga saksi kami. Kabay pa nga ang imo pangasaw-on himuon sang GINOO nga pareho kay Raquel kag kay Lea *nga nakapamata*, nga amo ang nangin katawhan sang Israel. Kabay pa nga magmanggaranon ka sa Efrata kag mangin bantog sa Betlehem.

¹² Kabay pa nga ang mga kabataan nga ihatag sang GINOO sa imo paagi sa sini nga babayi mag-apabantog sa imo pamilya pareho sa pamilya ni Perez, ang anak ni Juda kay Tamar.”

Ang mga Katigulangan ni David

¹³ Gani ginpangasawa ni Boaz si Ruth, kag gin-buot sang GINOO nga magbusong si Ruth. Sang ulihi nagbata siya sing lalaki.

¹⁴ Nagsiling ang mga babayi kay Noemi, “Dalayawon ang GINOO! Ginhatagan ka niya subong sang apo nga magaatipan sa imo. Kabay pa nga mangin bantog siya sa Israel!

¹⁵ Pabaskugon kag atipanon niya ikaw kon tigu-lang ka na gid, kay anak siya sang imo umagad nga nagahigugma gid sa imo sobra pa sa paghigugma sang pito ka anak nga lalaki.”

¹⁶ Ginakuha permi ni Noemi ang bata kag gi-nasabak. Siya ang manug-atipan sang bata.

* **4:10** Tan-awa ang footnote sa 4:5.

¹⁷ Nagsiling ang mga babayi nga kasilingan ni Noemi, “May apo na si Noemi nga lalaki!” Ginngalanan nila ang bata nga Obed. *Kag sang dako na* si Obed, may anak siya nga si Jesse. Kag si Jesse amo ang amay ni David.

¹⁸ Amo ini ang mga kaliwat ni Perez *hasta kay David*:

Si Perez amay ni Hezron,

¹⁹ si Hezron amay ni Ram, si Ram amay ni Aminadab,

²⁰ si Aminadab amay ni Nashon, si Nashon amay ni Salmon,

²¹ si Salmon amay ni Boaz, si Boaz amay ni Obed,

²² si Obed amay ni Jesse, kag si Jesse amay ni David.

**Biblica® Libre Ang Pulong Sang Dios
Hiligaynon: Biblica® Libre Ang Pulong Sang Dios
(Bible) for the Philippines**

copyright © 1996, 2006, 2011, 2022 Biblica, Inc.

Language: Ilonggo

Contributor: Biblica, Inc.

Biblica® Libre Ang Pulong Sang Dios™

Copyright © 1996, 2006, 2011, 2022 sang Biblica, Inc.

Biblica® Open Hiligaynon Contemporary Bible™

Copyright © 1996, 2006, 2011, 2022 by Biblica, Inc.

Ang “Biblica”, kag ang Biblica logo mga trademark nga ginrehistro sang Biblica, Inc sa United States Patent and Trademark Office. Gin-gamit nga may permiso.

“Biblica” is a trademark registered in the United States Patent and Trademark Office by Biblica, Inc. Used with permission.

Creative Commons License

Magamit sang tanan ini nga obra/translation paagi sa Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License (CC BY-SA). Agod makita ang kopya sang ini nga license, bisitahi ang <http://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0> ukon magpadala sang sulat sa Creative Commons, PO Box 1866, Mountain View, CA 94042, USA.

Ang Biblica® amo ang trademark nga rehistrado para sa Biblica, Inc., ang paggamit sang sini (Biblica®) nga trademark ginakinahanglan sang permiso halin sa Biblica, Inc. Suno sa polisiya nga ginbutyag didto sa CC BY-SA license, mahimo nga kopyahon kag idistribute ining orihinal nga obra/translation basta nga ipabilin ang trademark nga Biblica® suno sa orihinal sini nga pagkasulat. Kon yara ikaw nga ginbag-o ukon ginhimo nga modipikasyon sa sini nga kopya, kinahanglan ipahibalo kon ano ini kag butangan sang sini nga impormasyon: “Ang orihinal nga obra/translation iya sang Biblica Inc. magamit ini nga wala sing bayad, bisitahi lang ang www.biblica.com kag ang open.bible.”

Ang impormasyon bahin sa copyright kinahanglan makita sa Title ukon copyright page sang obra/translation. Amo ini ang dapat masulat:

Biblica® Libre Ang Pulong Sang Dios™

Copyright © 1996, 2006, 2011, 2022 sang Biblica, Inc.

Biblica® Open Hiligaynon Contemporary Bible™

Copyright © 1996, 2006, 2011, 2022 by Biblica, Inc.

Ang “Biblica”, kag ang Biblica logo mga trademark nga ginrehistro sang Biblica, Inc sa United States Patent and Trademark Office. Gin-gamit nga may permiso.

“Biblica” is a trademark registered in the United States Patent and Trademark Office by Biblica, Inc. Used with permission.

Kon may yara ikaw nga ginbag-o sa kopya, kinahanglan nga mahibal-an ini paagi sa paggamit sang pareho gihapon nga license (CC BY-SA).

Kon kinahanglan nga ipahibalo mo sa Biblica Inc., ang imo ginhimo nga pagbag-o ukon modipikasyon sa sini nga kopya, palihog bisitahi kami sa <https://open.bible/#feedback>.

This work is made available under the Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License (CC BY-SA). To view a copy of this license, visit <http://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0> or send a letter to Creative Commons, PO Box 1866, Mountain View, CA 94042, USA.

Biblica® is a trademark registered by Biblica, Inc., and use of the Biblica® trademark requires the written permission of Biblica, Inc. Under the terms of the CC BY-SA license, you may copy and redistribute this unmodified work as long as you keep the Biblica® trademark intact. If you modify a copy or translate this work, thereby creating a derivative work, you must remove the Biblica® trademark. On the derivative work, you must indicate what changes you have made and attribute the work as follows: “The original work by Biblica, Inc. is available for free at www.biblica.com and open.bible.”

Notice of copyright must appear on the title or copyright page of the work as follows:

Biblica® Libre Ang Pulong Sang Dios™

Copyright © 1996, 2006, 2011, 2022 sang Biblica, Inc.

Biblica® Open Hiligaynon Contemporary Bible™

Copyright © 1996, 2006, 2011, 2022 by Biblica, Inc.

Ang “Biblica”, kag ang Biblica logo mga trademark nga ginrehistro sang Biblica, Inc sa United States Patent and Trademark Office. Gin-gamit nga may permiso.

“Biblica” is a trademark registered in the United States Patent and Trademark Office by Biblica, Inc. Used with permission.

You must also make your derivative work available under the same license (CC BY-SA).

If you would like to notify Biblica, Inc. regarding your translation of this work, please contact us at <https://open.bible/#feedback>.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution Share-Alike license 4.0.

You have permission to share and redistribute this Bible translation in any format and to make reasonable revisions and adaptations of this translation, provided that:

- You include the above copyright and source information.

- If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.

- If you redistribute this text, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2025-05-03

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 2 May 2025 from source files dated 3 May 2025

84488a6a-84c1-596e-af6b-5a0f432656b4